

ΕΝΩΣΙΣ ΠΑΙΔΑΓΩΓΩΝ
& ΨΥΧΟΛΩΓΩΝ

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ
&
ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΗ
ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΤΟΜΟΣ Β΄
1965 - 1966

ΕΚΔΟΤΗΣ
ΙΩ. ΚΑΜΠΑΝΑΣ

Ε.Υ.Δ. Π.Ε.Κ. Τ.Π.
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2007

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΤΟΜΕΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΑΝ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Θ. ΠΙΤΣΙΟΣ

Ε.Υ.Δ της Κ.τ.Π
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2007

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΚΑΙ ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΤΟΜΕΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΑΝ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΘΕΡΑΠΤΣΙΟΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ Β' ΤΟΜΟΥ

Ἰανουάριος 1965-Δεκέμβριος 1966

Τεύχη 11 - 20

*Ἐπιστημονικὸν ὄργανον τοῦ Συλλόγου Παιδαγωγῶν - Ψυχολόγων
Πτυχιούχων Πανεπιστημίων Ἐξωτερικοῦ*

ΕΚΔΟΤΗΣ ΙΩ. ΚΑΜΠΑΝΑΣ ΑΘΗΝΑΙ

Ε.Υ.Δ της Κ.τ.Π
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2007

I. ΔΡΟΡΑ (Ληομονημένες σελίδες)

Μανόλη Τριανταφυλλίδη: Ἡ θέση τοῦ ἔθνους μας στὴν ὀρθογραφία τῆς γλώσσας του. Οἱ ἀγιάτρευτες δυσκολίες τοῦ σημερινοῦ τονισμοῦ	Σελ. 249
»	
»	
(ἐπιμέλεια Θ. Γέρου) Πρὶν καὶ ἡ διγλωσσία γεννᾷ πολλαπλές καὶ βαθιές βλάβες στὸ ἔθνος μας.	» 293
»	
(ἐπιμέλεια Θ. Γέρου) Ἐπόμνημα Ἐκπαιδευτικοῦ Ὁμίλου. Μάιος 1912	» 325
»	
(ἐπιμέλεια Θ. Γέρου) Μανόλη Τριανταφυλλίδη: Ἀπόσπασμα ἀπὸ τὸ βιβλίο: Ἡ γλώσσα μας στὰ σχολεῖα τῆς Μακεδονίας. Τεύχος 14	» 1
»	
(ἐπιμέλεια Θ. Γέρου)	

II. ΜΕΛΕΤΕΣ

ΘΕΩΡΙΑ ΤΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ · ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ · ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ

ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ

Ἐλευθερίου Ἀθανασίου: Τὰ κυριώτερα χαρακτηριστικὰ τοῦ παιδικοῦ συναισθήματος.	» 592
Δεωνίδα Βελιαρούτη: Ἡ μελέτη τοῦ περιβάλλοντος.	» 523,590
Ἀριστείδου Βουγιούκα: Τὰ Δημοτικά μας τραγούδια	» 507
Θεοφράστου Γέρου: Θεωρία τῆς Γλώσσας	» 483
Σπύρου Κεχρή: Τὸ φιλοσοφικὸ ζήτημα ἀντίρροπο τῆς πνευματικῆς κρίσης τῆς ἐποχῆς μας	» 497
Ἀντωνίου Κρέτση: Ἐποπτεία καὶ ἔγνοια	» 26
Γ. Κυριαζοπούλου: Δύναται νὰ αὐξηθῆ ἡ εὐφυΐα	» 611
Κων. Λυκομήτρου: Ἡ ἐκπαίδευση καὶ ἡ ἐποχὴ μας	» 346
Leon Jeunehomme : Ἡ πρόδος τῆς Ψυχολογίας καὶ τὸ ἔργον τοῦ J. Piaget (Μεταφρ. Α. Κρέτση)	» 304,366
John Macmurray: Ἀνθρωπιστικὴ Ἀγωγή (Μετ. Ε. Κασιόλα)	» 267
Γ. Μαραγκοδάκη: Ἡ θεωρία τοῦ Skinner γιὰ τὴ μάθηση	» 514
Δημ. Παλυβοῦ: Οἱ ἀριστερόχειρες	» 25
Γ. Παπακωστούλα: Τὰ συνειδησιακὰ βιώματα τῶν Ἀρχαίων Ἑλλήνων	» 296,328
Ἀθανασίου Πόπορη: Τὸ περιβάλλον μέσα στὸ ὁποῖον ἀναπτύσσεται τὸ σύγχρονο παιδί	» 451,503
Γρ. Τριανταφύλλου: Μηχανισμοὶ ἄμυνας ἢ προσαρμογῆς	» 277
Γεωργίου Τσαμπῆ: Τὰ Παιδαγωγικὰ Κολλέγια τῆς Σκωτίας. Προτάσεις γιὰ τὴν καλύτερη ὀργάνωση τῶν Παιδαγωγικῶν μας Ἀκαδημιῶν	» 547,625
I. Χαλαμποπούλου: Παιδεία καὶ Τεχνικὸς Πολιτισμὸς	» 1

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΚΑΙ ΣΧΟΛΕΙΟ

ΟΙ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΕΠΗΡΕΑΖΟΥΝ ΤΗΝ ΣΧΟΛΙΚΗ ΖΩΗ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ

ΕΛΠΙΝΙΚΗΣ ΣΤΑΜΑΤΑΚΗ

Γιατί είναι σκεπτικό και μελαγχολικό αυτό το παιδάκι;
Γιατί δέν γελά και χαίρεται σάν τ' άλλα παιδιά τῆς τάξης του;
Γιατί μένει αδιάφορο στη σχολική ζωή;

Οι ἐρωτήσεις αυτές απασχολοῦν κάθε δάσκαλο πού συναντᾶ παρόμοια περίπτωση στο σχολεῖο του. Πρέπει ν' ανακαλύψη πού βρίσκεται ἡ αἰτία και πῶς θά μετακινηθῆ.

Εἶναι βεβαιωμένο ὅτι τὸ παιδί δέν ἔρχεται μόνο του στο σχολεῖο. Φέρει μαζί του τὰ γεγονότα τῆς οἰκογενείας πού τοῦ προκάλεσαν χαρὰ λύπη κ.λ.π. Ἡ ἀρρώστεια τῆς μητέρας, ἡ οἰκονομική δυσχέρεια τοῦ πατέρα, οἱ διενέξεις τῶν γονέων και ἄλλα πολλά απασχολοῦν τὸ μυαλό του και τὸ κρατοῦν μακριὰ ἀπὸ τίς σχολικὲς δραστηριότητες. Δέν τὸ αφήνουν νὰ χαρῆ ὅπως τὰ ἄλλα παιδιά τῆς τάξης του. Πολλά πράγματα τῆς οἰκογενείας ἔχουν ἄμεση σχέση μὲ τὸ διαφέρον τοῦ παιδιοῦ για τὸ σχολεῖον, τὸν ἐνθουσιασμόν του γι' αὐτὸ και τὰ αἰσθήματά του για τὸν ἑαυτὸν του, τὸ δάσκαλό του και τὰ ἄλλα παιδιά.

Ὁ δάσκαλος θά ἔχη ὑπ' ὄψιν του ὅτι τὸ ψυχολογικὸν κλίμα τῆς οἰκογενείας ἐπιδρᾷ στη σχολικὴ ζωή τοῦ παιδιοῦ. Γι' αὐτὸ εἶναι ἀνάγκη νὰ γνωρίζη, ἐὰν εἶναι δυνατόν, τὰ ψυχολογικά και ἄλλα προβλήματα πού συναντᾷ στο σπίτι.

Ἐπίσης ἡ οἰκογένεια πρέπει νὰ γνωρίζη ὅτι τὸ παιδί ἀπὸ τὸ σχολεῖον δέν ἐπιστρέφει μόνο του. Φέρει μαζί του τίς ἐντυπώσεις τοῦ σχολείου (δασκάλου, συμμαθητῶν, μαθημάτων κ.λ.π.). Τὸ ψυχολογικὸν κλίμα τοῦ σχολικοῦ περιβάλλοντος ἐπηρεάζει τὴν οἰκογενειακὴν του ζωή.

Και θά συμβοῦν αὐτὰ ὅταν ὑπάρχουν φιλικὲς σχέσεις γονέων — δασκάλων.

Οἱ σχέσεις αὐτὲς στηρίζονται στα αἰσθήματα ὅπως μᾶς βεβαιώνουν παιδαγωγικὲς ἔρευνες.

Ὀλίγες ἐπαφές μὲ τοὺς γονεῖς δέν εἶναι ἀρκετὲς για νὰ καταλάβωμε τὰ αἰσθήματά των. Χρειάζεται συνεχὴς ἐπαφή μακρᾶς διαρκείας για νὰ ἐκδηλωθοῦν τὰ αἰσθήματά των πού θά παίξουν σπουδαῖο ρόλο στις ἁρμονικὲς των σχέσεις.

Πῶς δμως θά βελτιωθοῦν οἱ σχέσεις αὐτὲς;

Ἄν και δέν ἔχει ἀναγνωρισθῆ ἡ σπουδαιότητα τῶν σχέσεων αὐτῶν δέν πρέπει νὰ οἰκοδομηθοῦν σὲ μιὰ βάση δοκιμῆς και ἀποτυχίας. Οἱ ἔρευνες στον τομέα αὐτὸ ἂν και εἶναι περιορισμένες, μᾶς ἔδωσαν μερικὸς κανόνες πού χρησιμεύουν σάν ὁδηγίες.

Θὰ ἀναφέρωμε παρακάτω μερικές ἀπὸ τὶς πιὸ ἔγκυρες ἰδέες ποὺ ἡ πεῖρα ἀπέδειξε ἀποτελεσματικές.

Συχνὰ οἱ γονεῖς κρύβουν τὸ διαφέρον καὶ τὴν θέλησή των νὰ συνεργαστοῦν μὲ τὸ δάσκαλο. Παρουσιάζονται, πολλές φορές, νὰ μὴν θέλουν γιατί πιστεύουν πῶς ὁ δάσκαλος εἶναι διαφορετικὸς ἀπὸ τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους. Ἡ γνώμη ὅτι ὁ δάσκαλος πρέπει νὰ γνωρίσῃ τοὺς γονεῖς τῶν παιδιῶν τοῦ καὶ ν' ἀνταλλάξῃ τὶς σκέψεις του μ' αὐτοὺς γιὰ ὅτι ἀφορᾷ τὴν πρόοδο τοῦ παιδιοῦ των εἶναι ἰδέα σχεδὸν νέα.

Ἀναφέρομεν μάλιστα ὅτι μερικοὶ παιδαγωγοὶ ὑποστηρίζουν ὅτι τὸ καθῆκον τοῦ σχολείου εἶναι νὰ διδάξῃ καὶ ὄχι ν' ἀσχολῆται μὲ τὰ οἰκογενειακὰ ζητήματα τοῦ παιδιοῦ. Οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ δὲν μποροῦν νὰ ἐννοήσουν ὅτι ἡ μάθηση βραδύνει ὅταν τὸ μυαλὸ τοῦ παιδιοῦ ἀπασχολεῖται μὲ θέματα ποὺ τὸ ἐνοχλοῦν καὶ τὸ κουράζουν ψυχικά.

Δυσκολεύονται νὰ ὑπολογίσουν τὸ ἀποτέλεσμα ποὺ ἔχει ἡ στάση τῆς οἰκογενείας καὶ οἱ πράξεις τῆς στὴ συμπλήρωση τῆς μάθησης του καὶ τῆς διαγωγῆς του.

Ἀπὸ τὴν στιγμή ποὺ θὰ πρωτοέλθῃ τὸ παιδί στὸ σχολεῖο μέχρι τὴν στιγμή ποὺ θὰ ἐγκαταλείψῃ τὸ θρανία, βρίσκεται σὲ στενὴ ἐπαφὴ μὲ τὸ δάσκαλο καὶ τὰ λόγια καὶ οἱ πράξεις του ἐπιδρῶν σ' αὐτό. Γι' αὐτὸ πρέπει νὰ ὑπάρχῃ στενὴ συνεργασία μὲ τὸ σχολεῖο. Οἱ γονεῖς ἐπιθυμοῦν ἡ σχολικὴ ζωὴ τοῦ παιδιοῦ νὰ εἶναι ἐπωφελής. Θέλουν νὰ προοδεύσῃ γιατί γνωρίζουν ὅτι ἡ σχολικὴ του μάθηση θὰ ἐπηρεάσῃ τὴν κατοπινὴ ζωὴ του. Θέλουν νὰ ἐπιτύχῃ.

Ἡ πεῖρα βεβαιώνει ὅτι ὑπάρχουν γονεῖς ποὺ εὐχαριστοῦνται ὅταν συνεργάζονται μὲ τὸ σχολεῖο γιατί πιστεύουν πῶς ἡ σχολικὴ πεῖρα εἶναι ἡ καλύτερη. Μ' αὐτὴ τὴν ἀντίληψη θὰ προχωρήσῃ ὁ δάσκαλος γιὰ νὰ οἰκοδομήσῃ μὲ βεβαιότητα καὶ ἐμπιστοσύνη τὶς σχέσεις του μὲ τοὺς γονεῖς.

Ἡ μάθηση εἶναι μιὰ συνεργατικὴ ἐπιχείρηση. Γονεῖς καὶ δάσκαλοι προσφέρουν δύο εἶδη διδασκαλίας καὶ γιὰ νὰ ἐπιτύχουν πρέπει νὰ συνεργάζονται στενά, νὰ βελτιώνουν τὶς σχέσεις των.

Οἱ σχέσεις αὐτὲς στηρίζονται στὰ αἰσθήματα ὅπως μᾶς βεβαιώνουν παιδαγωγικὲς ἔρευνες. Ὁ δάσκαλος θὰ ἐξετάσῃ πρῶτα τὰς ἰδικὰ του αἰσθήματα καὶ κατοπιν θὰ προχωρήσῃ στὴν ἐξέταση τῶν αἰσθημάτων τῶν γονέων καὶ τῶν παιδιῶν ποὺ διδάσκει.

Τὰ αἰσθήματα ὅπως αὐτὰ βρίσκονται πολὺ βαθιὰ καὶ κάποτε χρειάζεται πολὺς χρόνος γιὰ νὰ ἔλθουν στὴν ἐπιφάνεια καὶ νὰ κατανοηθοῦν.

Σ Υ Σ Τ Α Σ Η

Ἡ συντακτικὴ ἐπιτροπὴ τοῦ περιοδικοῦ, παρακαλεῖ θερμότατα τοὺς ἐκλεκτοὺς συνεργάτες, νὰ προσέξουν τὰ παρακάτω σημεῖα :

— Τὰ χειρόγραφα ποὺ μᾶς στέλνουν νὰ εἶναι δακτυλογραφημένα καὶ μόνο πάνω στὴ μιὰ ὄψη τοῦ χαρτιοῦ.

— Ὅσους γράφουν τὶς συνεργασίες τους στὴ Δημοτικὴ γλῶσσα, νὰ τηροῦν τὶς σχετικὲς ὁδηγίες σωστῆς χρήσης τῆς Δημοτικῆς ποὺ κυκλοφόρησαν τελευταῖα σὲ χωριστὸ φυλλάδιο ἀπὸ τὸ περιοδικὸ «Νέα Οἰκονομία».

= Γιὰ τὴν ἐξασφάλιση γλωσσικῆς ὁμοιομορφίας παρακαλοῦνται οἱ κ.κ. συνεργάτες τοῦ περιοδικοῦ νὰ ἀποφεύγουν τὰ φραστικὰ λάθη.

